

Megkezdődött az ünnepi könyvhét

Megnyitó az újságíróklubban — Ma kiállítás nyílik a Somogyi és az Egyetemi Könyvtárban

Tegnap este tartották meg az újságíróklubban — a városi tanács művelődésügyi osztálya, a könyvtárterjesztő vállalatok, a Somogyi és az Egyetemi Könyvtár közös rendezésében — az idei könyvhét szegedi megnyitóját, amelyen megjelent Szeged könyvheti iróvendége, a Kossuth-díjas Barabás Tibor is.

Megnyitó beszédet Turóczy Géza, a városi tanács művelődésügyi osztályának vezetője mondott.

Ezután az Irodalmi Színpad tagjai és a Zeneművészeti Szakiskola hallgatói műsort adtak, amelynek érdekessége volt, hogy a műsor számok többségét a könyvhétre megjelent, művek anyagából válogatták össze. Fellépett Mácsay József, Takács László, Zenei József,

Papp Mariann, Lakver Anna, Gergely Éva, Novák Mária, Vinkler Péter, Molnár Pirocska és Agai Katalin. Zeneszámok előadásával szerepelt Radványi Katalin, Szókefalvy Nagy Katalin, Berniczky Zsuzsa, Radványi Géza és Varga Mária.

Befejezésül — a közönség kérésére — Barabás Tibor Kossuth-díjas író szolt az egybegyűltekhöz. Vidám epizódokat mondott el saját életéből, s finom, szatirikus humorral beszélt az írói dícsőiségről és az írói hiúságról. A közönség nagy tetszéssel fogadta szavait.

Ma az ünnepi könyvhét keretében délelőtt 10 órakor könyvkiállítás nyílik Szeged két legnagyobb könyvtárában, a Somogyi és az Egyetemi Könyvtárban.

A Hazafias Népfront járási bizottságának aktívátérkezte

A Hazafias Népfront szegedi járási elnöksége szombaton aktívátérkeztet tartott.

Sajó Gyula elvtárs, a járási népfőbizottság elnöke tájékoztatta a megjelenteket a Hazafias Népfront időszerű problémáiról. Tájékoztatójában kiemelte, hogy az esős idő elmúltával nagy fontosságú a növényápolási munkák elvégzése. Kitért beszámolójában a fábianszabványi községi népfőbizottság és a Kinizsi Tsz országos jellegű felhívására: »Egy hízott sertéssel többet az államnak«. A közeli napokban ennek a mozgalomnak az előkészületei minden községben megkezdődtek a járás területén. Behatóan foglalkozott és részletesen ismertette a továbbiakban Dobi István elvtársnak »Emberek és demokrácia a termelőszövetkezetekben« című munkáját.

Egymásra utaltságunkról

Irta: SIKLÓS JÁNOS

Örök élet-menet a mi sorsunk, egymást támogatjuk, segítjük s közösen építjük nagy valóságunkat: a szocializmust. Ezt a munkát egymagában nem bírná a munkásosztály, vagy a parasztság, sem az értelmiség. Egymásra utaltan élünk — nélkülözhetetlenül, megválasztatlanul — országformáló alkotások gondjával, bajával, szép napok és még derűsebb évek jóérzésével.

Sokat beszélünk már és talán még többet tettünk azért, hogy egymásra utaltságunk gyümölcsét az anyagi és kulturális javak bősége, gazdagabb élet jelezze. Nézzük meg a magyar falut: friss, eleven élet a mezőgazdasági nagyüzemekben. A munkások nemcsak akkor jelentek meg a pirosserepes kis házakban, zsúptetős tanyákban, amikor új életre segítettek, nevelték parasztságukat. Most is ott vannak a munkások: nemcsak a géppálmásokon, községekben lévő iparban, nemcsak a patronázsmozgalom keretében, hanem mezőgazdaságunk egész életében.

Nem kell bizonyítani, hogy több milliárd forint értékű gép, műtrágya, fa, cement, téglát jut a falvakba a magyar munkásság dolgos kezén. Már az általános iskolás gyerekek is tudják a községekben, hogy a városból, az üzemtől csak jót kap, életüket megszépítő technikát, kultúrát.

Ilyenkor tavaszon a községeinkben olyan modern szabvány ruhákban, cipőkben járnak a fiatalok, de a középkorostól is, hogy ez a divat elkelne Szegeden éppen úgy, mint Bécsben. A sok cipő, ruhát, divatot, öltözködési újdonságot az üzem küldte a falvakba, az a munkás, aki nehézsorsfordulón megfogta paraszttestvérének a kezét és rávezette történelmének végleges útjára.

A munkásosztály soha nem volt és nem lesz szűkmarkú, fukar, amikor mezőgazdaságunk segítéséről van szó, amikor a magyar falu megsegítése, kicsinósítása kerül napirendre. A modern falvak megépítése, stilszerű, új épületek tervezése, szakképzett munkaerő beállítása a mezőgazdasági iparba (géppálmások, állami gazdaságok, szesz-főzdek stb.) a munkásosztálynak is éppen olyan szíve-vágya, mint parasztságunknak.

A magyar értelmiség sem tekinthet másként a mezőgazdaságra, mint ahogyan a parasztság. A magyar falu, következőképpen a mezőgazdaság fejlődése legáltalánosabb anyagra értelmiségi kérdés is, mint amennyire mezőgazdasági program. Ezt tudja a mi értelmiségünk nagyobbik része. Azok a mezőgazdasági kutatási eredmények, amelyek többtermelést, magasabb gabonát, kukoricahozamot jelentenek, kutatólaboratóriumokban, tudományos intézetekben születtek. Az értelmiségnek éppen olyan nagy kérdése a falu népes értelmiségi táborának megteremtése, mint magának a parasztságnak. Nagyon sok szaktanár tanít a falun működő általános iskolákban, agronómusok, könyvelők, jogászok, orvosok tömege indul falura, hogy parasztságunkat kulturáltabb, szebb életre segítse.

Ezt mondhatjuk arról a hatalmas kulturális küldetésről, mely az elmúlt évtizedben megindult és amely most újabb lendületet vesz községeinkben. A művelődési házak felépítése csak a kezdet, de a falut tartalmas kultúrával, műveltséggel nyújtó iskolákkal, filmszínházakkal, televíziós-készülékekkel, sportlétesítményekkel ellátni a munkásosztály és az értelmiség közös feladata.

Tévedés lenne arra gondolni, hogy a szocialista falu kialakításában a parasztságunk a passzív szemlélő szerepét játssza. Nem úgy áll a kérdés, hogy mindent készen kap a falu anélkül, hogy parasztságunk ne dolgozna meg szocialista életének megteremtéséért... Eldől végérvényesen hazánkban a mezőgazdaság fejlődésének útja, s ezt az utat parasztságunk választotta azért, hogy végigjárja. A nagyüzemi termelés előnyének, fölényének kimunkálása és megteremtése mindenekelőtt parasztságunk szorgalmán, leleményességén múlik. Ezt joggal elvárhatja a munkásosztály és az értelmiség.

E nagy termelőszóltály hozzájárulása hazánk szocialista építéséhez abban jelentkezik, hogy évről évre több gabona, kukorica, hús, gyümölcs, bor kerül a dolgozó ember asztalára. Már szállóigévé vált, hogy mi Európában az egyik legnagyobb haspárti náción vagyunk. Egyelőre úgy látszik, hogy erről a szokásunkról nem mondunk le, ellenkezőleg: egészségesebb étkezésünket a választék bővítésével kívánjuk biztosítani. Sokkal több primórát, gyümölcsöt, baromfiúst, vaját, tejet, sajtot kívánunk asztalunkra, mint eddig. Ez az igény érthető, s kielégítése parasztságunk munkájának egyik legfontosabb vonása. De szeretnénk csökkenteni iparújszóna-behozatalunkat is. Több haza! kenderre, lenre, cirokra, napraforgóra van szükségünk, mint eddig. A mi földjeink jó termő földek, parasztságunk szorgalma és szaktudása elismert, a nagyüzemi gépi, technikai, agrotechnikai felszerelése segíti a követelmények megvalósítását.

Egymásra utaltságunkat szemléletesen bizonyítja a néhány jelenség, melyet életünk produkál nap mint nap. Ezeket az összefüggő kérdéseket nem zavarhatják apróságoknak tűnő napi hibák. Ismeretes, hogy lapjaink, rádióink rendszeresen foglalkoznak a mezőgazdaság munkaerőszükségletével,

vel, azért, hogy minél több dolgozó kéz maradjon a mezőgazdaságban. Hiszen erre nemcsak azért van szükség, mert egyik-másik termelőszóltályunkban egy-egy szóltvezetői gazdára igen nagy földterület jut, hanem emellett azért is, mert a belterjes, kulturált mezőgazdaság sok munkáskezet kíván meg a gépesítés mellett is. Ha igaz az, hogy mi sok salátát, retek, zöldborsót, zöldbabot, újkrumplit, baromfi, tojást, tejet és gyümölcsöt szeretnénk látni a városi piacokon és üzletekben — akkor az is igaz, hogy ehhez a gazdálkodáshoz (mely igen munkaigényes természetű) nagyon sok munkáskezre van szükség.

Nem tesz jó szolgálatot az az üzemi igazgató, személyzeti osztályvezető, aki válogatás nélkül veszi fel a segédmunkásokat, napszámosokat, üzemi kiegészítőket, anélkül, hogy megnézné, honnan jöttek. Különösen most, a szezonális üzemeknél jelentkezik ez a kérdés. Szegeden és Budapesten és más ipari centrumokban, férfimunkaerőket a városok környező községeiből próbálnak beállítani, olyan emberekből, akik a termelőszóltályokban dolgozhatnak most a munkák dandárjának idején. Mi folyton arról beszélünk, hogy van éppen elég munkás — a felnövő fiatalokból, egy családon belül munkára alkalmas személyekből —, amely az idénymunkák elvégzésében közreműködhet, élelmiszeriparban, könnyűiparban és egyéb helyeken. Ellentmondásba kerülünk saját magunkkal nemcsak abból a szempontból, hogy hátráltatjuk a mezőgazdasági munkákat, hanem azáltal is, hogy elveszítjük a lehetőséget a városokban élő, időnként dolgozni kívánó családtagok és más személyek elől.

Eppen az ellenkezőjét javasoltuk. Lehetőség szerint küldjük vissza a községekbe, termelőszóltályokba azokat a munkásokat, akik az utóbbi egy-két évben jöttek onnan. Ott nagyobb szükség van rájuk, mint Szeged iparban — s ott többet is tudnak használni. Sajnos ez a javaslatunk nem talált mindenütt megértésre és elég vontatottan halad a mezőgazdasághoz érő munkaerők visszairányítása a községekbe. Természetesen nem meggondolatlan áthelyezésekről van szó: körültekintő személyzeti munkával biztosítani, hogy az üzemből kilépő várja községeik termelőszóltályokba... Sajnos ehelyett inkább az iparbaáramlás tünetei láthatók.

Egymásra utaltságunkból az is következik, hogy legyünk tekintettel egymásra és egyben közös érdekeinkre is. A városokban felnövő ifjú nemzedék, a nők nagyobb arányú bevonása megoldja a fejlődő ipar munkaerőszükségletét, de nem oldja meg a mezőgazdasági nagyüzemi termelés munkaerőszükségletét: ezt csak a mezőgazdasághoz érő, ott élő emberek képesek megoldani.

Termelőszóltályvezetőink is azt kérik, hogy most ezekben az években iparunk egyáltalán ne, vagy csak egészen minimális mértékben igényelje a mezőgazdasági munkához értéket. Különösen a fiatalokra vonatkozik ez, akiknél egészen szembetűnően tapasztalható az elvágyódás abból a községből, ahol eddig éltek.

Igaz, hogy községeink vezetői, szóltvezetőink igazgatói, párt- és KISZ-szervezetek sem fordítanak kellő gondot erre a fontos kérdésre. De ha összefognak a munkások, a dolgozó parasztszók és közösen segítik elő a mezőgazdasági munkaerőszükséglet kielégítését, akkor ezen az úton is sokat lehet tenni. S erre az összefogásra most igen nagy szükség van.

Ha azt mondjuk, hogy mezőgazdaságunk föllendítése legfontosabb párt- és állami ügy, politikai, gazdasági és társadalmi kulcskérdés: akkor ez nemcsak a parasztság előtt, hanem a munkásosztály és az értelmiség szemében is a legnagyobb kérdés. Mégsem tapasztalható olyan sokirányú munka városainkban, ami elősegítené községeink, falvaink gyorsabb fejlődését. Nem folyik elég, intenzíven az értelmiség kihelyezése falura. Nem megoldott a város kultúrájának kivitele a községi művelődési házakba, filmszínházakba. Alig van község, ahol szerződést kötöttek volna üzemeink, kulturális szervei egy-egy kulturális évadra. Pedig nagyon szívesen venne termelőszóltályi gazdaságok, községi fiataljaink, ha a szegedi üzemek, intézmények művelődési csoportjai rendszeresen vendégszerelnének. Van autóbusz, vannak községi filmszínházak, művelődési házak, a községekben szívesen fizetnek belépődíjakat... mindez csak azon múlik, hogy egyszer elkezdjük csinálni tömegmértékben.

Egymásra utaltságunk hangsúlyozása és egymás nagyméretű segítése mellett nem hanyagolhatók el az apró napi kérdések sem. Párt- és tanács szerveink, üzemi igazgatóink, intézmények vezetői keressék azokat a formákat és lehetőségeket, amelyek alkalmasak arra, hogy egymásra utaltságunkban a hétköznapi »apró« kérdések is megoldásra kerüljenek. Mert ebből a munkából szocialista rendünk látja a legnagyobb hasznát, másként szólva: dolgozó népünk javára történik minden olyan munka, mely mezőgazdaságunk segitését szolgálja.

„Köszönjük a gyönyörű szovjet kiállítást”

Tallózás a BIV szovjet pavilonjának vendégkönyvében

Engedelmet kérek, én is írnék a Budapesti Ipari Városról. S hogy szakrovatos újságíró kollegáim ne vegyék ezt kontarkodásnak, mellőzöm a tömegtelen sok látnivaló ismertetését, tartózkodom a kiállított gyártmányok műszaki leírásától. Jóllehet magam is csodálójá voltam az új találmányoknak, a könnyű- és nehézipari termékeknek, mégis egy vendégkönyv fogott meg különösen. Legalább egy jó órahosszat lapozgattam a szovjet pavilonban a vaskos, műanyagborított albumot, időt felejtve, szemem és lelkem gyönyörködte.

Mert ebbe a vendégkönyvbe

ezrek és ezrek

írtak egy vagy két keresetlen mondatot aszerint, ahogyan felbuzogtak bennük az érzések. Lemásoltam egy-egy másikat, gondoltam, hát ha érdekli a szegedi olvasókat is.

Nagyon sokat tud elmondani egy-egy ilyen bejegyzés. Jón, hőmpolyog, nyomakodik a hatalmas emberáradat, lépni is alig lehet, igen körülményes tehát bárhol is megállni és írással foglalkozkodni. Mégis a sok száz ezer látogató közül vagy egy lelkes ifjú lány, vagy egy nagytapasztaltú idősebb férfi telepszik le a vendégkönyv mellé, hogy közölje a szovjet elvtársakkal friss, őszinte benyomásait.

Itt van például egy várpalotai bányász egyetlen mondatba sűrített felkiáltása: »Ilyet csak kommunista lendület és vasakarát hozhat létre«. Utána megint egy vidéki látogató írta le a következőt: »Erdemes volt 280 kilométert megtennem azért, amit itt láttam«. Kenderes Gyula aláírással olvasható a vendégkönyvben ez a mondat: »Boldog vagyok, hogy szovjet testvéreink gyönyörű műszaki munkákkal leptek meg bennünket«. Hasonló lelkesedéssel nyilatkozott Horváth Gyuláné budapesti lakos is: »Boldog és büszke vagyok a Szovjetunió eredményeire, éljen a szocialista tábor!«

Minden oldalon tömegesen olvashatók különféle megfogalmazású, s mégis

egyértelmű sorok.

Az egyiket szálkás, a másikat dülöngelő, a harmadikat kerekded betűkkel rőt-ták papírra, s az embernek ellenállhatatlanul olyan érzése támad, hogy akik írták, azok itt szerették meg igazán a Szovjetuniót. »A város legszebb pavilonja« — állítja Tóth Rudolf. A fiatal Oláh Katalin és tanuló társai azt írták: »A Szovjetunió csodás alkotásaihoz szívünk

mélyből gratulálunk«. Lehotai József szerint: »A szovjet nép eredményei minden elismerést megérdemelnek, munkája remek«.

Egy oldalon csupa rövid, de annál többet kifejező mondatok. Háló Sándor honvéd: »Ez a pavilon tetszett a legjobban«. Rákosi Géza: »Elragadtatással gyönyörködtem«. Bartal István: »Bámulatos a szovjet ipar teljesítménye«. Rekva József: »Köszönjük a gyönyörű szovjet kiállítást«. Virág Ernő: »Eltértem a Szovjetunió és Hruscsov elvtárs!«. Özv. Pavlik Béláné: »A magyar nép igaz barátaitok«. Petrovics Tamás: »Örülök, mint a magam sikereinek«.

A vendégkönyv egy bizonyított konstrukciójú szerzőmép közelében nyugszik egy asztalkán. Azaz csak nyugodna, mert szinte

egymás kezéből

szedik ki a látogatók, az érdekes vonalú üvegáru tollal, hogy kifejezésre juttassák a látottak feletti örömeiket. Amikor végre megint rám kerül a sor és tallózhatok a rendkívül érdekes, izgalmas albumban, megint csak másodpercek állnak rendelkezésemre. De türelmes vagyok, mert megéri a várakozást az, amit tapasztalok.

Búza Ferenc nyugodtan letelepszik a székre és a következőket írja sercegő, akadozó tollal: »A Horthy-idő alatt kidobták a munkahelyemről, mert megnéztem az akkori budapesti szovjet kiállítást. A mai nap is örömmel látom a két búzakalászt, amit onnan elhoztam. Ma már nem kell félnem azért, mert szeretem a Szovjetuniót. Dicsőség az SZKP-nak és a szovjet népek. Budapest, 1961. május 26«. Há-

Kubai kulturális küldöttség érkezett Budapestre

A magyar-kubai kulturális egyezmény és munkaterv megvitatása és aláírása céljából szombaton kubai kulturális küldöttség érkezett Budapestre. A küldöttség tagjai: Alejo Carpentier, a kubai kormány mellett működő kulturális tanács tagja, Carlos Herrera, a kulturális minisztérium társadalmi kapcsolatok osztályának igazgatója és Martha Jimenez, a külügyminisztérium kulturális osztályának helyettes vezetője.

A kubai vendégek fogadására a Feriegyi repülőtérre megjelent Szarka Károly külügyminiszter helyettese, Pataki János, a Kulturális Kapcsolatok Intézetének fő-

zaspár következik. A férfi írja le kettőjük véleményét: Kedves barátaim, elragadó volt minden. Egy fiatalember csak úgy sebtében vet oda két szót: »Üdvözlöm Gagarint«. Ez hatással van az utána következő Furi Istvánra, mert kissé melegebben így kerekedik ki tolla alól a mondat: »Szívből üdvözlöm Gagarin elvtársat«. Pálfi György valósággal felkiált: »Ime a fejlődés csimboraszója«. Botos Imréné budapesti lakos is hosszabban ír: »Amikor az első szovjet kiállítás volt Pesten, én is megnéztem. Istenem, de nagyot változott azóta a világ. Előre a kommunizmusért!« Erdemes elolvasni Tarjáni Béla Budapest, XI., Budafoki utca 16-18 szám alatti lakos sorokban foglalt véleményét is: »Bebizonyítva látom, hogy az emberi alkotóképességnek nincs határa. Kíváncsi vagyok a szovjet sikerreket a szovjet tudományra«. Zvalenszky Ágnes rendkívül finom, fiatal lány is megragadja a tollat, s a következőket írja: »Nagyon tetszett a pavilon és örülök, hogy Gagarin őrnagy sikeresen földet ért«. Tancos Sándor várakozik rá, aki egy mondatba sűríti érzéseit: »Hála és köszönet a Szovjetunióknak«.

És így megy

ez nap-nap után, reggeltől estig. Néha egy félórát sem áll meg senki a vendégkönyvél, de ha valaki felfedezi és beleír valamit, utána rendszerint mások is követik példáját. Amikor a tömeggel együtt kisördöm a pavilonból, az a gondolat támad, igen, a szovjet-magyar barátság eszméjét soha többé semmilyen demagógia nem tudja kioltni népünk lelkeiből.

Nagy István

titkára és Gács László, a Magyar Rádió és Televízió elnöke.

Kádár János elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának titkára, államminiszter szombaton fogadta a kubai kulturális küldöttséget. A fogadásra jelen volt Komcsin Zoltán elvtárs, az MSZMP Politikai Bizottságának póttagja, a KISZ Központi Bizottságának első titkára is.

A Kulturális Kapcsolatok Intézetében szombaton megkezdődtek a tárgyalások a hazánkba érkezett kubai kulturális küldöttséggel. A tárgyalások célja a két ország közötti kulturális egyezmény és munkaterv kidolgozása és aláírása.